

ISAAC GRÜNEWALD

Isaac Grünewald (1889-1946). Født i Stockholm. 1907-1911: Medlem af den radikale unge kunstnergruppe "De unga".

1908-11: Elev hos Henri Matisse i Paris.

1911: Gift med kollegaen Sigrid Hjertén.

1932-1942: Professor ved Det Kgl. Svenske Akademi.

1942-46: Tilknyttet den svenske porcelænsfabrik Rörstrand. Har udsmykket den såkaldte Grünewaldsal i Stockholms Konserthus.

1946: Døde sammen med sin anden hustru i en flyulykke.

Som Matisse viser Isaac Grünewald os en paradisk fantasiverden. Kugleperspektivet og den lyriske stemning er dog helt hans egen: "I fantasiens värld", 1915, Waldemarsudde, Stockholm. Foto: David Stjernholm

På Gl. Holtegaard oplever man en fest for øjet

Isaac Grünewald-udstillingen på Gl. Holtegaard tilbyder svimlende perspektiver og smittende farveeksplorationer.

KUNSTUDSTILLING
HOVED I ROSA LYS - ISAAC GRÜNEWALD OG DEN DEKORATIVE EKSPRESSIONISME
GL. HOLTEGAARD
Attemosevej 170, Holte
Til den 6. august

TOM JØRGENSEN
kultur@jp.dk

Det er nok de heftigste udstillingsfarver, man hidtil har set på dansk grund: ærtegrønne vægge og et lyserødt gulv. Pang!

Skrappe sager, men de danner også rammerne om en kunstner, der stammer fra en tid, hvor farven blev sat fri, ofte med krasbørstige

resultater: Modernismen fra 1910'erne og 20'erne.

Svimlende perspektiver

Den svenske kunstner Isaac Grünewald (1889-1946) er fra samme generation som de danske farvepionerer Harald Giersing, Sigurd Swane, Oluf Rude, William Scharff og Jais Nielsen og chokerede ligesom de publikum med malerier, hvor farven frigør sig fra sine naturalistiske forpligtelser.

Der er imidlertid også to markante forskelle. Den ene har at gøre med perspektivet. Bortset fra Jais Nielsen - i malerier som "Afgang" og "Cirkusforestilling. Luftgymnaster" - finder man ingen samtidige danske kunstnere, der som Isaac Grünewald i den grad vrider og drejer perspektivet, så man ligesom bliver suget ind i billedet og udsættes for en svimlende elliptisk karruseltur.

Det gælder for stort set alle hans malerier, hvad

enten det er bybilleder fra Stockholm, landskaber, interiør eller sågar portrætter. Vi ser på udstillingen tre af disse kvindeportrætter, hvor den ene skulder er løftet, og kroppen synes at være i én lang bølgende bevægelse.

Det gælder også de provencalske landskabsbilleder, han malede tæt på Cézannes elskede Mont Sainte-Victoire, og på de billeder af organiske nøgne menneskeskikkelser i paradisiske omgivelser, der bringer minder om Matisse, på hvis malerskole, Isaac Grünewald var elev et par år. Den kunstner, han kompositionelt kommer tættest på, er nok Raoul Dufy, der ligesom han skildrer storbymylderet i malerier med små tæt sammenstillede penselstrøg.

Optimisme og harmoni

Den anden forskel har at gøre med farven. Når Harald Giersing er mest eksperimen-

Isaac Grünewald viser os den pulserende storby med fest og farver og schwung over penslen: "Stockholmsbillede", 1917. Statens Museum for Kunst. Foto: David Stjernholm

”

Som menneske var Isaac Grünewald flamboyant og livsglad på trods af sin status som jøde i et stadig mere antisemitisk Sverige.

menterende, sætter han rosa over for blå toner eller introducerer karrygule baggrunde til sine russiske balletdanserinder. Ingen dansk kunstner opnår imidlertid den virkning af varme og frodige farver som Isaac Grünewald.

De er ikke skærende som hos fauvisterne, men minder mest om Matisses modne billeder: præget af farver, der signalerer optimisme og harmoni. Og så li-

ge en ting til: Fest. Som menneske var Isaac Grünewald flamboyant og livsglad på trods af sin status som jøde i et stadig mere antisemitisk Sverige. Han ville helt bevidst gøre sine malerier til en fest for øjet og insisterede på den gode oplevelse.

Forladende Gl. Holtegaard i isnende kolde temperaturer fik undertegnede i hvert fald i den grad varmen efter at have set udstillingen.